

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/334/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

255/2015. (VI. 25.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **I. r. panaszos** és **II. r. panaszos**¹ nevében az I. r. panaszos által 2014. május 26-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2015. június 25-én megtartott zárt ülésén született döntése alapján

m e g s z ü n t e t i.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg. A panaszosoknak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

Az I. r. panaszos a vele szemben 2014. május 25. napján fogantatosított diszkriminatív rendőri intézkedés (igazoltatás, biztonsági intézkedés), kényszerítő eszközök (bilincs, testi kényszer) alkalmazása és annak sérülést okozó módja, illetve intézkedések (feljelentés és szemle lefolytatása, hozzátartozó kiértesítése) elmulasztása, valamint a hangnem és bánásmód, illetve tulajdonában való károkozás miatt terjesztett elő panaszt 2014. május 26-án. Sérelmezte továbbá, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök a II. r. panaszost is becsmérelték. Az I. r. panaszos a beadványt 2014. június 10. napján és július 10. napján kiegészítette.

I.

1) A panaszbeadvány és annak kiegészítése szerint 2014. május 25-én reggel 5 órakor az I. r. panaszos azt tapasztalta, hogy a tulajdonát képező, Cs. településen található ingatlanban rongálás történt („szétverték”). Az ingatlan előkertjében egy óriás reklámtábla áll, amin a Jobbik Európai Parlamenti választási óriásplakátja volt, azt azonban nem rongálták meg. Az I. r. panaszos a 107-es segélyhívó számon bejelentést tett a bűncselekmény miatt.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

A helyszínre érkezett a r. törzszászlós körzeti megbízott, akit a panaszos név szerint is megjelölt beadványában, azonban nem intézkedett a feljelentés felvételéről és a helyszíni szemle fogantatásáról. 20 perccel később még két rendőr érkezett a helyszínre. A r. törzszászlós körzeti megbízott azt állította a többi rendőrnek, hogy az I. r. panaszos kaszával suhintott felé. Az I. r. panaszos ezzel szemben nem lépett fel támadóan, csak az eredetileg tervezett munkáját folytatta, az udvart kaszálta (mivel korábban is volt példa arra, hogy a helyszínelők több óra elteltével értek ki a helyszínre). A három rendőr bement az I. r. panaszos ingatlanára, és felszólították, hogy dobja el a kezében levő kaszát, aminek az I. r. panaszos eleget tett. A körzeti megbízott a két rendőr segítségével indokolatlanul, bosszúból, erőszakkal és barbár módon megbilincselte az I. r. panaszost, illetve testi kényszert alkalmaztak vele szemben. A bilincs alkalmazása miatt az I. r. panaszos keze megsérült.

Az egyik rendőr az intézkedés során többször számon kérte az I. r. panaszost, hogy mikor akar a faluból elköltözni. A r. törzszászlós körzeti megbízott pedig becsmérelte őt és kettős állampolgárságú feleségét, a II. r. panaszost, és gúnyosan közölte, hogy üdvözli a K.-i Rendőrőrs parancsnoka.

A helyszínen két rendőrségi gépkocsi volt, az I. r. panaszost a megbilincselését követően az egyikbe beültették. A rendőrségi gépkocsik az 54-es főutat elállták, és korlátozták a forgalmat, és közel két órán keresztül látványosan „mutogatták” az I. r. panaszost, illetve a polgármester háza előtt nyilvánosan megalázták. A fülledt, levegőtlen rendőrségi gépkocsiban kétszer rosszul lett az I. r. panaszos, azonban a rendőrök nem törődtek vele (a panaszos egyensúlyzavarral küzd és asztmás). Mindeközben a r. törzszászlós átment a szemben levő épületbe, ahonnan a szomszédokkal együtt jöttek ki, és a rendőrségi gépkocsi mögött szidalmazták az I. r. és a II. r. panaszost. Az I. r. panaszost végül két óra elteltével beszállították a Kórház Sürgősségi Osztályára. A mentőautóban sem a mentős, sem a kísérő rendőr nem adott vizet neki, annak ellenére, hogy többször is kérte. Az I. r. panaszos kérte a rendőrt, hogy lazítson a kezét erősen vágó bilincsen, amire azonban azt a választ kapta, hogy „ideje volna elköltözni a faluból”. Az I. r. panaszos sem verbálisan, sem fizikailag nem állt ellen a rendőri intézkedésnek, ennek ellenére kb. 3 órán keresztül volt megbilincselve.

Az I. r. panaszos kérte, hogy értesítsék feleségét (a II. r. panaszost) a vele szemben történt rendőri intézkedésről, azonban annak nem tettek eleget.

Az I. r. panaszos a beadványban azt is előadta, hogy kaszáját a rendőrök feldarabolták, majd bedobták az udvarba.

Az I. r. panaszos véleménye szerint a jogsértő rendőri intézkedést a r. törzszászlós és a K.-i Rendőrőrs parancsnoka tervelte ki „bizonyos előzmények” miatt, aminek a célja „politikai leszámolás” volt. Az I. r. panaszos hangsúlyozta beadványában azt is, hogy a sváb kisebbséghez tartozik.

2) Az I. r. panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta a Kórház neurológiai ambulanciáján, 2014. június 4-én kiállított ambuláns kezelő lapot.

A dokumentum szerint másfél hete a jobb csukló kétórás strangulációját követően a kéz 1-2. ujjja zsibbadni kezdett, ami azóta is tart, a csukló radialis része kissé fáj. A diagnózis rész a bőr paraesthesiaját tartalmazza, ami kompressziós idegkárosodás következménye lehet.

3) Az I. r. panaszos továbbá megküldte a II. r. meghatalmazását, amely szerint az I. r. panaszos jogosult őt a Testület eljárásában képviselni.

4) Az I. r. panaszos továbbította továbbá a K.-i Járási Ügyészségnek írt levelet, amelyben a vele szemben intézkedő r. törzszászlós körzeti megbízottal kapcsolatos információk vannak; a K.-i Rendőrkapitányság vezetőjének és a K.-i Rendőrőrs parancsnokának írt leveletet. A Testület azok részletes ismertetésétől eltekint.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrség által megküldött dokumentumok alapján az I. r. panaszossal szemben négy rendőr intézkedett: a K.-i Rendőrőrs r. törzszászlós körzeti megbízottja (akit a panaszos beadványában név szerint megjelölt), a K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Körzeti Megbízotti Alosztály r. főtörzsrőrmester körzeti megbízottja, a K.-i Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályának r. főtörzsrőrmester baleseti helyszínelője és a K.-i rendőrőrs r. főtörzszászlós járőrvezetője.

2) Az I. r. panaszossal szembeni rendőri intézkedés alapja az általa telefonon tett bejelentés volt.

A K.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának feljegyzése szerint 2014. május 25-én 5 óra 40 perckor az I. r. panaszos telefonon tett bejelentést arról, hogy a tulajdonát képező lakatlan ingatlanának vaskerítését ismeretlen elkövető 2014. május 24-én 20 óra és 2014. május 25-én 5 óra közötti időben megrongálta és a vaskaput leemelte, majd azt hátra hagyta. A rongálással kb. 60.000 forint kára keletkezett, további bűncselekmény nem történt.

A hivatalos feljegyzés szerint a kivonulás ideje 2014. május 25. 6 óra, a helyszínre 6 óra 40 perckor érkeztek a rendőrök, és 7 óra 50 perckor fejezték be az intézkedést.

3) A biztonsági intézkedés végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés az alábbiakat tartalmazza.

A K.-i Rendőrőrs r. törzszászlós körzeti megbízottja (akit a panaszos név szerint megjelölt beadványában) 2014. május 25-én 5 óra 15 perckor jelent meg a kérdéses ingatlannál, mivel az I. r. panaszos bejelentést tett, hogy oda betörtek. Amikor a r. törzszászlós a helyszínen kiszállt a szolgálati gépkocsiból, az I. r. panaszos a ház kertjéből ment felé, és közben azt kiabálta, „maga mi a f...nak jött? Takarodjon innen azonnal!” Az I. r. panaszos jobb kezében egy vascsőre rögzített kasza volt, amit a feje fölé emelt, hadonászott vele, közben dühösen, vérben forgó szemekkel, habzó szájjal, egyre gyorsabb tempóval közeledett a rendőr felé. A r. törzszászlós felszólította az I. r. panaszost, hogy tegye le a kaszát, ne közelítsen felé, illetve figyelmeztette, hogy kényszerítő eszközt fog vele szemben alkalmazni. Az I. r. panaszos meghátrált, a kaszát a feje felől leengedte, bement a ház udvarára és a rendőrségi segélyhívó számot hívta azzal, hogy a rendőr őt életveszélyesen megfenyegette. A r. törzszászlós a történeteket jelentette a Tevékenységirányítási Központnak (a továbbiakban: TIK) és a szolgálatirányító parancsnoknak, illetve segítséget kért a helyszínre, mivel az I. r. panaszos állapotát ön- és közveszélyesnek ítélte meg.

A szolgálatirányító parancsnok a helyszínre irányította a K.-i Rendőrkapitányság Körzeti Megbízotti Alosztály r. főtörzsőrmester körzeti megbízottját és a Közlekedésrendészeti Osztály r. főtörzsőrmester balesethelyszínélőjét, velük együtt belépett a kertbe, ahol az I. r. panaszos éppen kaszált. A r. törzszászlós hangosan felszólította az I. r. panaszost, hogy tegye le a kaszát. Az I. r. panaszos – látva a túlerőt – eleget tett a felszólításnak. A r. törzszászlós ezt követően közölte vele, hogy megbilincseli, és felszólította, hogy tegye hátra a kezét, aminek az I. r. panaszos szintén eleget tett. A r. törzszászlós átvizsgálta a ruházatát, aminek megtörténtét – előzetes figyelmeztetést követően – a r. főtörzsőrmester körzeti megbízott mobiltelefonjával videofelvételen rögzítette. Ezt követően a rendőrök a ruházatátvizsgálást kiterjesztették az I. r. panaszosnál levő fehér műanyag vödörrre, amiben egy térkövet találtak szövet táskába becsomagolva, továbbá egy fényképezőgépet, egy mobiltelefont és egy pénztárcát.

A rendőrök értesítették a mentőszolgálatot, és a mentő megérkezéséig az I. r. panaszost az egyik szolgálati gépkocsi jobb hátsó ülésére ültették.

6 óra körül megjelent a helyszínen a kérdéses ingatlannal szemben lakó szomszéd, aki elmondta, hogy hallotta, amint az I. r. panaszos valakivel őrzöng, ki is nézett az ablakon, hogy kiszóljon neki, ezért is jött ki a ház elé.

6 óra 30 perckor a b.-i mentőszolgálattól a helyszínre érkezett egy mentőautó, egy mentőápolóval. A mentőápoló az I. r. panaszos zavart állapota miatt az elszállításához karhatalmi segítséget kért. A mentősök az I. r. panaszost a r. főtörzsőrmester körzeti megbízott biztosítása mellett a Kórház sürgősségi betegellátó ambulanciájára szállították.

A szemlebizottság kiérkezéséig a helyszínt a balesethelyszínélő r. főtörzsőrmester, később pedig az időközben a helyszínre érkezett K.-i Rendőrőrs r. főtörzszászlós járőrvezetője biztosította.

A kórházban az ügyeletes orvos megvizsgálta az I. r. panaszost, és pszichiátriai szakvizsgálatot javasolt nála elvégezni. A vizsgálat során az orvos az I. r. panaszos csuklón bilincstől származó felszíni horzsolásos sérülést talált.

A vizsgálatot követően a körzeti megbízott r. törzszászlós visszaindult szolgálati helyére, ahol a szolgálatváltáskor őt a balesethelyszínelő r. főtörzszászlós arról tájékoztatta, hogy a helyszíni szemle során az I. r. panaszost a II. r. panaszos képviselte, aki úgy nyilatkozott, hogy friss rongálódás nincs az ingatlanban.

A jelentés szerint a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdés 1. fordulata alapján az I. r. panaszost igazoltatták, a 37. § b) pontja alapján (önmagát vagy más veszélyeztető állapotban levő személy érdekében) biztonsági intézkedést fogantatosítottak, illetve a 31. § (1) bekezdése alapján ruházatát átvizsgálták.

Az I. r. panaszossal szemben az ingatlan területén, az Rtv. 48. §-ának a) és b) pontja alapján (önkárosítás, illetve támadás megakadályozása érdekében), bilincset alkalmaztak: 5 óra 45 perctől 7 óra 10 percig, a kezek hátra bilincselésével.

A rendőri intézkedés során az I. r. panaszosnak sérülése keletkezett (könnyű hámhorzsolás a bilincselés miatt), a kényszerítő eszköz alkalmazása során anyagi kára nem keletkezett.

Az I. r. panaszos az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése alapján hozzátartozója (felesége) kiértécsítését kérte. Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján továbbá az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az annak idejéről szóló igazolást nem adták ki, mert azt az I. r. panaszos állapota nem tette lehetővé. A dokumentum tartalmazza, hogy az I. r. panaszost – további intézkedés végett – 6 óra 30 perckor a mentőszolgálat a kórházba szállította.

4) Az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az I. r. panaszos igazoltatása, a biztonsági intézkedés, az átvizsgálás jogszerű és szakszerű, a bilincs alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

5) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta az I. r. panaszossal szembeni rendőri intézkedés során készített felvételeket tartalmazó CD lemezt.

a) A CD-lemezen öt fénykép van, amin egy téglatest formájú térkő látható, egy zöld szatyorba csomagolva.

b) A 3 perc 23 másodperc terjedelmű videofelvételen (ami 2014. május 25-én 5 óra 43 perc 54 másodperctől kezdődik) látható és hallható, hogy az I. r. panaszos – akinek kezei hátra helyzetben bilincsből vannak – ruházatát az egyik rendőr átvizsgálja. Az I. r. panaszos a következőket mondja: „Én nem támadtam semmilyen rendőrről. Ott van a 107 hangfelvétele. Vártam már ezt a rendőri intézkedést. Én megtámadtam ezt a R.-t? Nagyobbat kéne hazudni. Hívtam a 107-et, elmondtam, mi történt. Én kaszáltam, rendesen dolgoztam. Nem jöhetnek ki a portámra kaszálni? Tanú is kell ám, meg a 107-en bejelentettem minden aljasságot. Úgyhogy azt tudjad, R. pajtás. Én idejöttem kaszálni, bejelentettem egy bűnesetet. Kijött az az ember, hogy mit csinált, nem tudom.”

Hallható, hogy az egyik rendőr közben telefonál a központnak és elmondja, hogy megbilincseltek az I. r. panaszost, aki felszólításra megadta magát.

Az I. r. panaszos beszél ismételten: „Kinek jelentette, a H.-nak (K.-i Rendőrőrs parancsnoka)? Semmilyen támadás itt nem volt, R. túllépte a hatáskörét. Háromszor volt katonai ügyészségen az ügye, ez a negyedik, amiért lefoglalják szerelni. Nem biztosította a helyszínt, nem a helyszínelőket hozta ide, nem a bűnesetet rögzítette.”

Az egyik rendőr közben mondja, hogy kísérik az I. r. panaszost a gépjárműhöz, ültessék be. Látható, hogy a szolgálati gépkocsik a kétsávos út szélén, egymás mögött parkolnak.

Az I. r. panaszos elmondja, hogy feljelentést fog tenni az említett rendőrrel szemben, és megkérdezi, hogy mi lesz a kerékpárjával. Az egyik rendőr válaszol neki, hogy azt elviszik a polgármesteri hivatalba.

Az I. r. panaszos megkérdezi továbbá, hogy a feleségét értesítik-e, amire igennel felelnek.

6) Az Országos Mentőszolgálat (a továbbiakban: OMSZ) rendőri közreműködést igénylő lapja azt tartalmazza, hogy az I. r. panaszost az ingatlanától a Kórház sürgősségi baleseti osztályára kell szállítani. A mentőegység 2014. május 25-én 6 óra 30 percre érkezett a helyszínre. A rendőrkapitányságot kéri, hogy a betegszállításhoz karhatalmat biztosítson ön- és közveszélyes állapot miatt.

7) A rendőrség továbbította a Testület részére a Kórház sürgősségi betegellátó ambulanciájának orvosa által kiállított ambuláns kezelőlapot.

A dokumentum szerint az I. r. panaszost 7 órakor vették fel az egészségügyi intézménybe. Az Anamnézis rovat szerint az OMSZ vitte be az osztályra a rendőrség kíséretében az I. r. panaszost. A rendőrség elmondása szerint hívást kaptak az ismert notórius feljelentőtől (60-80 peres ügye van folyamatban), hogy valaki betört a házába. A rendőrség helyszínre érkezésekor agresszív, fenyegető viselkedést tanúsított (kaszát lendítette a rendőrök felé), ezért megbilincseltek és a kórházba vitték. Folyamatosan feljelentéssel fenyegetőzik az I. r. panaszos. Az I. r. panaszos elmondása szerint reggel az ingatlanához érkezett, ahol azt tapasztalta, hogy azt szétverték. Hívta a 107-et és a bűncselekményt bejelentette. Ezt követően R. érkezett a helyszínre. Az I. r. panaszos fenyegető magatartást nem tanúsított, két rendőr érkezett, majd hárman letámadták, barbár módon lebilincseltek és földre teperték. Az I. r. panaszosnak mellkasi, hasi fájdalmai nincsenek.

A Status rovat szerint az I. r. panaszos mindkét csuklóján felszínes hámphorzsolás látható, egyéb külsérelmi nyom nincs. Más tekintetben negatív. A hámphorzsolás 8 napon belül gyógyuló sérülésnek minősül. Pszichológiai szakvizsgálatra javasolt.

A dokumentum nyomtatásának időpontja 2014. május 25. 7 óra 25 perc.

8) A K.-i Rendőrőrs parancsnoka a kényszerítő eszköz használata körülményeinek kivizsgálásról szóló jelentése az alábbi többletinformációkat tartalmazza.

A helyszínre érkező r. törzssászlós körzeti megbízott igazoltatás alá akarta vonni az I. r. panaszost, aki azonban agresszíven viselkedett, kaszával távolabbról hadonászott felé, üvöltött habzó szájjal és gyors léptekkel megindult a rendőr felé. A r. törzssászlós ezt meglátva megállt az ingatlan bejárata előtt és erősítést kért az intézkedés biztonságos lefolytatása végett a TIK-től. A kiérkező két rendőrrel együtt bement az ingatlanra és ott felszólította az I. r. panaszost, hogy a kaszát tegye le és működjön együtt a rendőrséggel. A

bilincskalkalmazással és az amiatt keletkezett sérüléssel kapcsolatban a jelentés megismétli az Állásfoglalás II. rész 3) pontjában írtakat.

Az őrsparancsnok a kivizsgálás során megállapította, hogy a bilincshasználat az Rtv. 48. §-ának a) és b) pontjában írtak érdekében és a 61. § (1) bekezdése szerint jogszerű, indokolt, illetve a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. §-ának (4) bekezdés b) pontja és 39. §-ának (3) bekezdés b) pontja szerint szakszerű volt. A bilincshasználat továbbá az Rtv. 15. és 16. §-ai alapján arányos volt az intézkedés törvényes céljával.

9) A K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának r. alezredes vezetője összefoglaló jelentést készített a panaszolt rendőri intézkedés részleteit illetően, amely az alábbi többletinformációkat tartalmazza.

2014. május 25-én 5 órakor a K.-i Tevékenységirányító Központ telefonon utasította a K.-i Rendőrőrs r. törzsszázlós körzeti megbízottját, hogy vonuljon a kérdéses ingatlanhoz, mert az I. r. panaszos bejelentést tett a Központ felé, hogy azt megrongálták.

A rendőri intézkedés tehát az I. r. panaszos által, rongálás bűncselekménye miatt tett bejelentése alapján indult ismeretlen elkövető ellen, aminek jogalapja a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 4. §-ának (1) bekezdése, illetve a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 35. §-ának (2) bekezdése volt.

Az I. r. panaszossal szemben biztonsági intézkedést hajtottak végre a rendőrök az ön- és közveszélyes állapota miatt, célja ezen állapot megszüntetése és az orvosi vizsgálatának elvégzése volt. Az intézkedések jogalapja az Rtv. 29. § (1) bekezdése (igazoltatás), 37. § b) pontja (biztonsági intézkedés), 31. § (1) bekezdése (ruházátvizsgálás) és 48. § a) és b) pontja (bilincselés).

Az intézkedő rendőrök szolgálati fellépése nyugodt, higgadt, határozott volt. Nyugodt hangnemben, megfelelő bánásmódban hajtották végre az intézkedést, amelynek során sem az I. r. panaszost, sem a II. r. panaszost nem szidták, gúnyos megjegyzést nem tettek senkivel szemben. Ezzel szemben az I. r. panaszos az intézkedés megkezdésekor agresszív magatartást tanúsított a K.-i Rendőrőrs r. törzsszázlós körzeti megbízottjával szemben, ami abban nyilvánult meg, hogy a kezében levő kaszával a rendőr felé folyamatosan hadonászott, és közben azt kiabálta neki, hogy takarodjon el a háza elől, közben nagy léptekkel az udvar felől megindult az utca irányába.

Az intézkedő rendőrök bilincselést hajtottak végre az I. r. panaszossal szemben, testi kényszerrel nem alkalmazták. A bilincset az I. r. panaszos ön- és közveszélyes állapotának megszüntetésére alkalmazták. A bilincshasználat az I. r. panaszos kórházba szállításáig (5 óra 45 perctől 7 óra 10 percig) tartott, hátra helyzetben. A kényszerítő eszköz alkalmazását figyelmeztetés előzte meg. Az I. r. panaszos nem kérte, hogy lazítsanak a bilincsen. Jogszabályi felhatalmazáson túl fizikai erőszakot nem alkalmaztak a rendőrök.

A bilincshasználatról, valamint a mentőautóban való állandó mozgolódástól felszínes hámphorzsolásos sérülést szenvedett az I. r. panaszos mindkét csuklóján. Egyéb külsérelmi sérülése nem keletkezett. A r. alezredes szerint a rendőrök eleget tettek segítségnyújtási kötelezettségüknek, mivel a bilincselés után azonnal értesítették a mentőket. Az I. r. panaszost

a helyszínre kiérkező mentőápoló meghallgatta, megvizsgálta, és ezek után elmeállapota miatt döntött a kórházba szállításáról a további vizsgálatok elvégzése céljából. A mentőautóban nem tudtak folyadékot biztosítani az I. r. panaszosnak, mivel ott semmilyen folyadék nem volt.

Az I. r. panaszos 2014. május 25-én 5 óra 50 perctől 6 óra 30 percig tartózkodott a rendőrségi gépkocsiban, a mentő helyszínre érkezéséig. Előállítást nem fogantatosítottak vele szemben.

Az I. r. panaszos kórházba szállításának a szembe szomszédja volt a tanúja. Az I. r. panaszos azon állításai, miszerint az őt szállító rendőrautó az 54-es főutat elállta és korlátozta a forgalmat, továbbá hogy mutogatták őt a rendőrök látványosan és megalázták, nem igazak.

Az I. r. panaszos nem jelezte a rendőröknek, hogy rosszul van, illetve a rendőrök maguk sem észlelték azt, amíg a rendőrségi gépkocsiban tartózkodott. Azt jelezte az I. r. panaszos, hogy kéri hozzátartozója kiértesítését, aminek a rendőrök eleget tettek. A II. r. panaszost személyesen értesítették ki, aki úgy nyilatkozott, nem tud a helyszínre odamenni.

Az I. r. panaszos kaszáját a rendőrök nem darabolták fel, azt eredetben, sértetlenül elhelyezték az ingatlanján.

Az összefoglaló jelentés szerint a rendőri intézkedés során érvényesült a részrehajlás-mentes ügyintézés követelménye. Az intézkedést nem befolyásolta az I. r. panaszos sváb származása. A K.-i Rendőrőrs r. törzsszázlós körzeti megbízottja korábbról már ismerte őt, ami azonban a rendőri fellépést nem befolyásolta. A körzeti megbízott és a K.-i Rendőrőrs parancsnoka semmilyen politikai vagy egyéb célból nem tervezte ki előzetesen az I. r. panaszossal szembeni rendőri intézkedést.

Az osztályvezető tájékoztatása szerint továbbá az I. r. panaszossal szemben büntető- vagy szabálysértési eljárás nem indult, ugyanakkor a sérelmére elkövetett, kisebb kárt okozó rongálás vétsége miatt a K.-i Rendőrkapitányságon büntetőeljárást rendeltek el.

10) Az I. r. panaszossal szemben intézkedő rendőrök utólag jelentést készítettek a panaszolt rendőri intézkedéssel kapcsolatban.

a) A K.-i Rendőrőrs r. törzsszázlós körzeti megbízottjának jelentése az Állásfoglalás II. rész 3) pontjában ismertetett jelentéshez képest az alábbi kiegészítéseket tartalmazza.

A körzeti megbízott egyedül látott el járőrszolgálatot a K.-i Rendőrőrs illetékességi területén. A körzeti megbízotti feladatok mellett a szolgálata során érkezett bejelentések alapján intézkedett, illetve az Európai Parlamenti választások szavazó helyiségeinek visszatérő ellenőrzését kellett ellátnia. A szavazó helyiségek ellenőrzésekor minden alkalommal tett egy ellenőrző kört a településen, amelynek során az I. r. panaszos szóban forgó ingatlanát is láthatta. 2014. május 25-én 2 óra 30 perckor ellenőrizte a körzeti megbízott a szavazókörtet, akkor nem tapasztalt elváltozást az említett ingatlanál.

5 órakor utasította a körzeti megbízottat a szolgálatirányító parancsnok, hogy az I. r. panaszos bejelentést tett, megrongálták ingatlanát, ezért vonuljon oda. Amikor a rendőr a helyszínre ért, az I. r. panaszos a B. utcáról nyíló, pincesorral szemben levő kis közben a kertkapuja előtt guggolt a földön fekvő kertkapuval szemben, mellette hevert egy zöld színű fél colos cső, amiről később kiderült, hogy kasza nyele. Az I. r. panaszos reakcióját (kiabálás, kasza

lendítése) és arra a körzeti megbízott reagálását (felszólítás, figyelmeztetés, szolgálatirányító parancsnok és TIK értesítése, erősítés kérése) az Állásfoglalás II. rész 3) pontjában írtakkal azonos módon tartalmazza. Amíg az erősítés a helyszínre érkezett, az I. r. panaszos az udvar hátsó részében tartózkodott, nem kommunikáltak egymással, de a körzeti megbízott folyamatosan szemmel tartotta őt kb. 15 méter távolságból.

A három rendőr intézkedésével kapcsolatban jelen jelentésben a körzeti megbízott az eredeti jelentésben foglaltakat az alábbiakkal egészítette ki. A bilincselés és a ruházatátvizsgálás is álló helyzetben történt, az I. r. panaszossal szemben nem alkalmaztak testi kényszert. Ezt követően az I. r. panaszost azonnal az 54-es úton, párhuzamosan a B. út 41. sz. lakóházzal parkoló szolgálati gépkocsiba ültették, amíg a mentőszolgálat megérkezett. A szolgálati gépkocsi kb. 20 méterre volt a polgármester lakóházától.

A rendőrök azért ültették a szolgálati gépkocsiba az I. r. panaszost, mivel a körzeti megbízott tudta, hogy Cs. település egészségügyi ellátás céljából a B. Kórházhoz tartozik, így a mentőautó onnan érkezik, ami hosszabb időt vesz igénybe, és nem akarták, hogy a járókelők lássák, hogy a panaszos bilincsben van. Az I. r. panaszos 5 óra 50 perctől 6 óra 30 percig tartózkodott a gépkocsiban, amely idő alatt folyamatosan beszélt, hol politizált, hol a rendőröket és a rendszert szidta. Mindvégig kontroll alatt tartották, de egy alkalommal sem vették észre a rendőrök, hogy rosszul lett volna, illetve vizet sem kért, illetve azt sem kérte, hogy a bilincsen lazítsanak. Utóbbival összefüggésben a körzeti megbízott megjegyezte, hogy a bilincselés nem erőszakos módon történt, nem is lehetett szoros az I. r. panaszos kezén, de ha kérte volna, leellenőrzik, és ha indokolt, lazítanak rajta.

Közben a rendőrök bűnügyi helyszínelő csoportot kértek a helyszínre.

Az I. r. panaszos szembe szomszédjával kapcsolatban a körzeti megbízott úgy nyilatkozott, hogy őt nem hallgatták meg a helyszínen, neki kérdéseket nem tettek fel, csak az adatait és telefonszámát rögzítették. A szomszéd 6 órától mindvégig a helyszínen tartózkodott, mindent látott és hallott.

Az I. r. panaszost a rendőrök nyilatkoztatták arról, hogy kívánja-e hozzátartozóját értesíteni a rendőri intézkedésről és kórházba szállításáról, aki felesége kiértesítését kérte. A balesethelyszínelő r. főtörzszászlós személyesen értesítette ki a II. r. panaszost.

A körzeti megbízott továbbá úgy nyilatkozott, hogy a kórházi vizsgálat során az I. r. panaszos pszichiátriai vizsgálatát javasolták.

A jelentésben a kasza visszaadásával kapcsolatban továbbá az szerepel, hogy a K.-i Rendőrőrs parancsnoka 2014. május 27-én közölte a körzeti megbízottal, hogy az I. r. panaszost kereste, hogy visszaadja neki az intézkedés során elszállított kaszáját, de nem tudja vele felvenni a kapcsolatot telefonon, ezért erről a körülményről feljegyzést is készít. Az őrsparancsnok a körzeti megbízottat arra utasította, hogy a kaszát helyezze el az I. r. panaszos ingatlanának kerítésén belül. A körzeti megbízott ennek megfelelően egy r. törzsőrmesterrel a szóban forgó lakóház pincesorral szemben levő közének kapuja mögé helyezte el a kaszát, eredeti állapotban.

A körzeti megbízott a részrehajlásmentes rendőri intézkedés tekintetében úgy nyilatkozott, hogy mindenkivel szemben így jár el. Volt olyan eset, hogy az I. r. panaszos egy bűncselekmény sértettjeként szerepelt, amelynek nyomozása során az elkövetőt a körzeti megbízott hallgatta ki gyanúsítottként; de volt olyan eset is, hogy a rendőrség az I. r. panaszossal szemben kezdeményezett eljárást hamis vád miatt, illetve a segélyhívószám indokolatlan igénybevétele miatt.

b) A k.-i körzeti megbízott segítségére megérkező rendőrök jelentése tartalmilag megegyezik, ezért azok tartalmát a Testület egy pontban ismerteti.

A K.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály r. törzsőrmesterét és a Közlekedésrendészeti Osztály balesethelyszínelő r. főtörzsőrmesterét a rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnoka utasította 2014. május 25-én 5 óra 20 perckor, hogy vonuljanak az I. r. panaszos ingatlanához, mivel a cs.-i körzeti megbízott segítséget kért, mert egy személy kaszával a kezében fenyegeti őt.

Szolgálati gépkocsival, megkülönböztető jelzéssel a helyszínre indultak a rendőrök, 5 óra 40 percre értek oda. A cs.-i körzeti megbízott közölte velük, hogy ő 5 óra 15 perckor jelent meg a helyszínen, mivel az I. r. panaszos bejelentést tett, hogy ingatlanát megrongálták. Amikor a körzeti megbízott kiszállt a szolgálati gépkocsiból és a panaszos felé indult, hogy tájékozódjon a történetekről, az I. r. panaszos – aki addig a kapujá előtt, a fűben ült – felállt, és egy vascsőre szerelt kaszát a feje fölé emelt, hadonászott vele, és agresszíven kérdőre vonta a körzeti megbízottat, hogy minek jött, azonnal menjen onnan. A körzeti megbízott „a törvény nevében” felszólította az I. r. panaszost, hogy a kaszát tegye le, működjön együtt az intézkedés során, különben kényszerítő eszközt fogalkalmazni. Az I. r. panaszos a felszólításnak engedelmeskedett és az ingatlan hátsó udvarára ment. A körzeti megbízott a két rendőr kiérkezéséig a panaszost biztonságos távolságból szemmel tartotta, nem kommunikált vele.

A körzeti megbízott figyelmeztette a segítségére érkező rendőröket, hogy az I. r. panaszos ön- és közveszélyes állapotban van, illetve a kasza még mindig nála van. Elmondta azt is, hogy a szolgálatirányító parancsnok értesítette a mentőszolgálatot.

Ezt követően a három rendőr megközelítette az I. r. panaszost, aki a közeledés észlelése során kaszálni kezdett. A cs.-i körzeti megbízott felszólította „a törvény nevében” szavak közlésével, hogy a kaszát tegye le, kezeit tegye háta mögé, mert megbilincselik. Az I. r. panaszos a felszólításnak engedelmeskedett, együttműködött, ezért testi kényszer alkalmazására nem volt szükség. A bilincselést a körzeti megbízott és a balesethelyszínelő r. főtörzsőrmester hajtotta végre, a Közrendvédelmi Osztály r. törzsőrmestere az intézkedést biztosította. A bilincselést követően, amikor már nem lehetett tartani a panaszos támadásától, és nem állt ellen, a r. törzsőrmester mobiltelefonjával videofelvételen rögzítette a másik két rendőr által fogatosított ruházatátvizsgálatát, illetve a panaszos szolgálati gépkocsijához kísérését és abba való beültetését. Az I. r. panaszos ezen idő alatt folyamatosan azt közölte, hogy ő nem csinált semmit, illetve a cs.-i körzeti megbízottat leszerelteti, és becsmérelte a munkáját.

Az I. r. panaszost a szolgálati gépkocsi jobb hátsó ülésére ültették, ahol a mentők kiérkezéséig volt, kb. félórán keresztül. Ezen időszak alatt rosszul nem panaszkodott, a jármű ajtaját többször kinyitották. A r. főtörzsőrmestert magához hívta az I. r. panaszos, mert felesége kiértésítését kérte. A kiértésítésről a cs.-i körzeti megbízott intézkedett.

A szolgálati gépkocsiban az I. r. panaszos folyamatosan beszélt, a cs.-i körzeti megbízott munkáját becsmérelte, a rendőrök leszereltetésével fenyegetőzött, és politikai nézeteit hangoztatta. A rendőrök a fenyegetőzésekre, politikai kijelentéseire nem reagáltak, csak az intézkedés további menetéről (hozzátartozó kiértesítéséről, szemlebizottság értesítéséről) tájékoztatták. A szembe szomszéd a gépkocsiba ültetéstől a mentő kiérkezéséig a helyszínen volt, felháborodását fejezte ki a panaszos viselkedése miatt.

A mentő 6 óra 30 perckor ért a helyszínre, majd a kórházba szállítást a r. törzsőrmester biztosította. A beszállítás során az I. r. panaszos folyamatosan a rendőrök leszereltetésével fenyegetőzött, és munkájukat becsmérelte. Többször kijelentette, hogy sváb származású, ezért vele nem lehet így bánni. B. belterületére érve az I. r. panaszos közölte, hogy az ülésben való mozgolódása során a bilincs szorosabb lett a kezén, kérte, hogy a r. törzsőrmester lazítsa meg. A rendőr közölte, hogy a bilincs a körzeti megbízotté, neki nincs hozzá kulcsa. A bilincset azonban leellenőrizte, ami nem volt megszorulva az I. r. panaszos kezén.

Az út során az I. r. panaszos vizet kért a mentőápolótól, aki közölte, hogy a mentőben nincs iható víz, de két perc múlva a kórházba érnek, ahol kap inni. A kórházban a bilincset a körzeti megbízott levette az I. r. panaszos kezéről, a mentőápoló pedig vizet vitt neki, de abból nem ivott, mert azt mondta, hogy az a víz nem egészséges. Az ügyeletes orvos megvizsgálta az I. r. panaszost és elmeállapotának megfigyelése miatt beutálta a pszichiátriai osztályra. A r. törzssászlós és a r. főtorzssászlós ezt követően visszaindultak K. városba.

A rendőrök egyezően úgy nyilatkoztak, hogy nem szidalmazták az I. r. panaszost és családját, durva szavakkal nem illették őt az intézkedés során, származására megjegyzést nem tettek. A helyszínen a forgalmat nem akadályozták a szolgálati gépkocsival, az I. r. panaszost nem „mutogatták”, a polgármester előtt nem alázták meg. Azért ültették a megbilincselést követően a legrövidebb időn belül a szolgálati gépkocsiba, hogy a megbélyegzéstől megóvják. A korai időpont miatt a vele szembeni intézkedést kevesen észlelheték.

A r. főtorzsőrmester továbbá úgy nyilatkozott jelentésében, hogy 6 óra 35 perckor érkezett meg a K.-i Rendőrőrs r. főtorzssászlós járőrvezetője, akinek a helyszínt átadták, és aki elmondta, hogy a II. r. panaszost a kiérkezését megelőzően értesítette az I. r. panaszos kórházba szállításáról és a helyszíni szemlén részvételének lehetőségéről, amit a nő tudomásul vett, de akkor úgy nyilatkozott, hogy a helyszínen nem tud megjelenni.

A r. főtorzsőrmester – a szolgálatirányító parancsnok utasításának megfelelően – a vascső nyelű kaszát a K.-i Rendőrőrsre szállította, és azt az őrsparancsnoknak átadta eredeti állapotában.

c) A K.-i Rendőrőrs r. főtorzssászlós járőrvezetője jelentése az Állásfoglalás II. részének előző pontjaiban írtakhoz képest az alábbi többletinformációt tartalmazza.

A kérdéses napon 6 óra 35 perckor ért a helyszínre a szolgálatirányító parancsnok utasítására, mert az I. r. panaszos rongálást jelentett be. A jelentésben is az szerepel, hogy az I. r. panaszos a cs.-i körzeti megbízottal szemben agresszív volt, őrvongott. Útközben a járőrvezető értesítette a II. r. panaszost az I. r. panaszos kórházba szállításáról, és a helyszíni szemle részvételének lehetőségéről. Akkor a II. r. panaszos úgy nyilatkozott, hogy nem tud a helyszínre menni.

Amikor a helyszínre ért, már csak a balesethelyszínelő r. főörzsőrmester volt ott. Ő mondta el, hogy az I. r. panaszost biztonsági intézkedés keretében mentőszolgálattal kórházba szállították. A járőrvezető átvette a helyszínt, a r. főörzsőrmester pedig a kaszát a K.-i Rendőrőrsre szállította. A helyszínt a járőrvezető 7 óra 30 perckor átadta a szemlebizottságnak. A helyszíni szemle során megjelent a II. r. panaszos. A rendőrök a II. r. panaszosra sértő megjegyzést nem tettek, kérdéseire a szemlebizottság tagjai a kellő információkat megadták.

11) A rendőrség továbbította a Testület részére az I. r. panaszos által rongálás bűncselekménye miatt tett feljelentést, illetve egyéb, bűnügyi iratokat.

a) Az I. r. panaszos feljelentését a B.-i Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya 2014. május 25-én 10 óra 19 perctől 11 óra 22 percig vette fel. Annak részletes ismertetésétől a Testület eltekintett, tekintettel arra, hogy a panaszolt rendőri intézkedés szempontjából fontos információt nem tartalmaz.

b) A rendőrség továbbította a B.-i Rendőrkapitányság feljelentés áttételéről szóló határozatát, a K.-i Rendőrkapitányság nyomozás elrendeléséről szóló feljegyzését. A Testület megkapta továbbá a bűnjeljegyzéket, nyomjegyzéket, fényképfelvételeket, illetve a szemle megtartásáról szóló jegyzőkönyvet. Utóbbi tanúsága szerint a II. r. panaszos 7 óra 30 perckor jelent meg a II. r. panaszos a helyszínen. A dokumentumok jelen panasz elbírálása szempontjából releváns információkat egyébként nem tartalmaznak, azok ismertetésétől a Testület szintén eltekintett.

III.

Az I. r. panaszos sérelmezte beadványában a vele szembeni rendőri intézkedéseket, a kényszerítő eszközök (bilincs, testi kényszer) alkalmazását, időtartamát és a bilincselés sérülést okozó módját. Panaszolta a feljelentés és szemle lefolytatásának a helyszínen elsőként megjelenő rendőr általi elmulasztását, illetve a vele szembeni rendőri intézkedés miatt a II. r. panaszos kiértesítésének elmulasztását. Álláspontja szerint a rendőri intézkedés diszkriminatív jellegű volt, amelynek során a rendőrök sértegették, megalázták, egészségi állapotát nem vették figyelembe, vizet nem adtak neki, illetve a tulajdonát képező kaszát is tönkretették.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikke szerint személyes szabadsághoz való jogát, VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez való jogát, a XIII. cikkben biztosított tulajdonhoz való jogát, a XX. cikkben foglalt testi épséghez való jogát, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, valamint a XV. cikkben foglalt diszkrimináció tilalmát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vonta-e intézkedés alá.

A panaszosi állítás és a rendőrség álláspontja ebben a tekintetben azonos: az I. r. panaszos tulajdonát képező ingatlant megrongálták, ami miatt a rendőrségi segélyhívó vonalon bejelentést tett.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, [...].

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Btk. 371. §-ának (1) bekezdése szerint a rongálás bűncselekményét valósítja meg, aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a nyomozó hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértés elkövetésére hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A Testület megítélése szerint a bűncselekmény elkövetésére vonatkozó állampolgári bejelentés bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A Testület megállapítása szerint jogszerű volt a rendőri fellépés (a helyi körzeti megbízott helyszínre vonulása), ami által nem sérült az I. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A rendőrségi dokumentumokban a Testület ugyanakkor ellentmondásokat fedezett fel. A hivatalos feljegyzés (Állásfoglalás II. rész 2) pont) szerint az I. r. panaszos 5 óra 40 perckor tett telefonos bejelentést. A panaszossal szembeni biztonsági intézkedés végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés (Állásfoglalás II. rész 3) pont) szerint a r. törzsszázalós körzeti megbízott – a bejelentés alapján – 5 óra 15 perckor jelent meg a kérdéses ingatlannál. A többi dokumentumban az szerepel, hogy a körzeti megbízottat 5 órakor

utasította a TIK, illetve a szolgálatirányító parancsnok a helyszínen történő megjelenésre. Így ellentmondásos az események időpontja. A Testület – más állásfoglalásához hasonlóan – jelen ügy kapcsán is felhívja a rendőrség figyelmét a dokumentálás pontosságára.

2) Az I. r. panaszos sérelmezte beadványában, hogy a helyszínre elsőként kiérkező rendőr nem akarta a helyszínen a feljelentést felvenni, illetve a helyszíni szemle foganatosításáról.

Az Rtv. fentebb idézett 1. § (2) bekezdés 1. pontja szerint a rendőrség bűnüldözés feladatkörében általános bünyügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi egyéb mellett a bűncselekmények felderítését.

Az Rtv. 43. §-a szerint továbbá a rendőr a helyszín biztosítása során jogosult megtiltani, illetőleg megakadályozni, hogy valamely bűncselekmény, szabálysértés, baleset, egyéb esemény helyszínét megváltoztassák.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. Ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdése szerint, ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és – szükség esetén – a helyszín biztosítása iránt.

A rendőrségi dokumentumok szerint a r. törzsszászlós körzeti megbízott egyedül látott el a kérdéses napon járőrszolgálatot a településen, és a szavazó helyiségek ellenőrzésekor egy-egy ellenőrző kört is tett. A bűncselekményre vonatkozó bejelentés előtt nem tapasztalt elváltozást a kérdéses ingatlannál. Az I. r. panaszos bűncselekmény megtörténteire vonatkozó bejelentése alapján a TIK, illetve a szolgálatirányító parancsnok a helyszínre küldte a rendőrt. A körzeti megbízott igazoltatás alá akarta vonni az I. r. panaszost, hogy a bejelentés alapján intézkedhessen. A rendőrségi dokumentumok alapján azért nem kerülhetett sor érdemi rendőri intézkedésre, mivel az I. r. panaszos egyből támadólag lépett fel, hogy a rendőr mit keres a helyszínen.

A dokumentumok alapján ugyanakkor az is megállapítható, hogy a panaszos bejelentését feljelentésként kezelték, tekintettel az ezt követően elrendelt szemlére. A helyszínen megjelent körzeti megbízott nem ment be az ingatlanra, elmondása szerint kb. 15 méterről figyelte az I. r. panaszost. Kérkezésétől szemmel tartotta magát az ingatlant, annak megrongált kapuját. A rendőrség szemlebizottságot küldött a helyszínre, annak megérkezéséig a körzeti megbízott segítségére megérkező balesethelyszínelő r. főtörzsőrmester, utána pedig a r. főtörzsszászlós járőrvezető biztosította a helyszín eredetben megőrzését. A Testület megjegyzi, hogy az Rtv. 92. §-a alapján a büntetőeljárás cselekmények megítélése (feljelentés, szemle) nem tartozik hatáskörébe, ugyanakkor megemlíti az alábbiakat. Az I. r. panaszos maga tett még 2014. május 25-én feljelentést a B.-i Rendőrkapitányságon, ami – illetékesség hiányában – áttette azt a K.-i Rendőrkapitánysághoz, amely alapján a büntetőeljárást elrendelték. A dokumentumok alapján továbbá megállapítható, hogy jelen ügyben a kérdéses ingatlanban foganatosított szemle során hatósági tanút is igénybe vettek, valamint az I. r. panaszos mint sértett személy képviselőjében megjelent a II. r. panaszos is.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy a rendőrség megfelelően eleget tett a bejelentés (feljelentés) kezelésére és a helyszín biztosítására vonatkozó kötelezettségének, amely által nem sérült az I. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

3) Az I. r. panaszos ugyan kifejezetten nem sérelmezte, de a Testület vizsgálta a panaszossal szemben fogantatosított igazoltatás, biztonsági intézkedés és ruházatátvizsgálás jogszerűségét, és az alábbi megállapításokat tette.

a) Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A rendőrségtől kapott tájékoztatás szerint az I. r. panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés 1. fordulata alapján igazoltatták.

A Testület elfogadja azt az érvelést, hogy az I. r. panaszos igazoltatása közrendvédelmi célból szükséges volt, álláspontja szerint azzal a panaszos személyes adatok védelméhez való joga nem sérült.

b) A rendőri jelentés szerint a rendőrök az I. r. panaszossal szemben az Rtv. 37. §-ának b) pontja alapján fogantatosítottak biztonsági intézkedést.

A hivatkozott törvényhely szerint „a rendőr [...] az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében intézkedik az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy orvosi vizsgálatára, és közreműködik az egészségügyi intézetbe történő szállításában”.

A rendőrségi dokumentumok szerint az I. r. panaszos támadólag lépett fel az elsőként a helyszínre érkező rendőrrel szemben. A r. törzsszázlós körzeti megbízott állapotát ön- és közveszélyesnek ítélte meg, ezért kérte, hogy a központ intézkedjen a mentők kiértékesítéséről. Az intézkedés célja ennek az állapotnak a megszüntetése és az orvosi vizsgálat elvégzése volt. A kivezítő mentőápoló az I. r. panaszos állapotát zavartnak ítélte meg, ami miatt a kórházba való beszállításáról döntött. Az ügyeletes orvos a vizsgálatot követően az I. r. panaszos pszichiátriai szakvizsgálatát javasolta.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján elfogadta a rendőrség álláspontját, ezért úgy ítélte meg, hogy a biztonsági intézkedés fogantatosítása, az I. r. panaszos orvosi vizsgálata indokoltan történt, az nem sértette emberi méltósághoz való jogát.

c) A rendőrségi dokumentumok szerint a rendőrök a panaszos ruházatát az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése alapján átvizsgálták.

A hivatkozott törvényhely szerint az, akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján – figyelemmel a III. rész 3) a)-b) pontjában írtakra – megállapította, hogy az igazoltatást követő ruházatátvizsgálást indokoltan hajtották végre a rendőrök, amely az I. r. panaszos személyes integritáshoz való jogát jogszerűen korlátozta.

4) A Testület vizsgálta az I. r. panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszköz jogszerűségét is.

a) A panaszbeadvány szerint az I. r. panaszos nem adott okot a bilincselésre, sem verbálisan, sem fizikailag nem állt ellen a rendőri intézkedésnek. Ő csak kaszált az ingatlan területén, amikor a rendőrök megbilincseltek.

Az Rtv. 48. §-a tartalmazza a bilincs alkalmazásának lehetséges indokait. Ezen szakasz szerint a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy önkárosításának megakadályozására, támadásának megakadályozására, szökésének megakadályozására vagy ellenszegülésének megtörésére. Az Rtv. 61. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá a kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet – ha az eset körülményei lehetővé teszik – előzetesen figyelmeztetni kell.

A bilincselés szabályait a Szolgálati Szabályzat 41. §-a részletezi, annak (1) bekezdése példálózó jelleggel felsorolja a bilincs alkalmazásának eseteit: a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja, c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg, d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg, e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget, f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő. Ugyanezen jogszabályhely (4) bekezdésének b) pontja szerint a bilincselés történhet a kezek előre vagy hátra bilincselésével. A (6) bekezdés pedig rögzíti, hogy a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése – egyéb esetek mellett – akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől.

A Testület ehelyütt hivatkozik az arányosság követelményére is, amelyet az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése úgy határoz meg, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával, míg a (2) bekezdés szerint több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár. Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása

esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak.

A Szolgálati Szabályzat a kényszerítő eszközök általános szabályai között, a 39. § (1) bekezdésben rögzíti, hogy kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.

A Szolgálati Szabályzat fentebb hivatkozott 39. §-ának (3) bekezdés szerint továbbá a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie: a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A vizsgált esetben a biztonsági intézkedés végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentésben túl valamennyi rendőrségi dokumentum is a bilincselés okát és alapját az Rtv. 48. §-ának a) és b) pontjában, azaz az önkárosítás megakadályozása és a támadás megakadályozása érdekében történő bilincshasználatot jelölte meg. Valamennyi dokumentum azt tartalmazza, hogy az I. r. panaszos előzetesen agresszíven beszélt, illetve a kaszát a feje fölé emelve hadonászott, és megindult az elsőként kiérkező rendőr felé. A r. törzsszázlós ön- és közveszélyesnek ítélte az I. r. panaszos állapotát. Ezen ténybeli indok alapján döntöttek a rendőrök a kényszerítő eszköz alkalmazása mellett. Az illetékes őrsparancsnok a kényszerítő eszköz használata körülményeinek kivizsgálásról szóló jelentésében is azt állapította meg, hogy a bilincs alkalmazása jogszerű, indokolt, szakszerű volt, illetve arányos volt az intézkedés törvényes céljával.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján az alábbi megállapításokat teszi. A rendőrségi iratokban megfogalmazottak az I. r. panaszos önkárosításának, illetve támadásának veszélyére utalnak, illetve azt utóbb az egészségügyi dolgozók által végzett vizsgálatok is alátámasztják. Az I. r. panaszos csak a kényszerítő eszköz alkalmazását követően vált együttműködővé (bár a videofelvétel tanúsága szerint a további intézkedések során is végig agresszíven beszélt, kiabált a rendőrökkel). **A Testület a bilincskalkalmazás jogalapjaként megjelölt rendőrségi hivatkozást az Rtv. 48. § a) és b) pontja vonatkozásában egyaránt igazoltnak találta. A bilincs alkalmazása szükséges és az intézkedés törvényes céljával arányos volt, ami miatt az I. r. panaszos emberi méltósághoz fűződő jogát a rendőrség jogszerűen korlátozta.**

b) Az I. r. panaszos állítása szerint három órán keresztül tartották őt megbilincselte állapotban.

A rendőrségi dokumentumok egyezően azt tartalmazzák, hogy a bilincselés 5 óra 45 perctől 7 óra 10 percig, a kórházba szállításig tartott. Ezen időszak alatt ért a mentő a helyszínre, vizsgálta meg a mentős az I. r. panaszost. A mentőszolgálat az I. r. panaszos beszállításához a rendőrség segítségét kérte.

Az Rtv. fentebb hivatkozott arányossági követelménye alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a bilincs alkalmazása időtartamát tekintve is arányosnak tekinthető.

c) A panaszbeadvány szerint a rendőrök erőszakkal, barbár módon bilincseltek meg az I. r. panaszost, amely neki sérülést okozott. Ezzel összefüggésben további orvosi dokumentumot is bocsátott a Testület rendelkezésére.

Az intézkedő rendőrök jelentésükben beszámoltak arról, hogy álló helyzetben történt a bilincselés. Valamennyi dokumentum rögzítette, hogy a bilincs megsértette az I. r. panaszos kezét, illetve, hogy az a szállítás közbeni mozgolódás miatt keletkezett. Az orvosi vizsgálat során megállapították, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazása hámhorzsolásos sérülést okozott. A bilincs felhelyezéséről videofelvétel nem készült, tekintettel arra, hogy annak biztonságos lefolytatásához a rendőrök közreműködésére szükség volt.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az Rtv. 17. §-ának (2) bekezdése értelmében továbbá a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

A Testület a bilincselés módja tekintetében az ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért a panaszos emberi méltóságos való jogának sérelme nem megállapítható. A bilincseléssel okozott sérülés tekintetében ugyanakkor megállapította, hogy a rendőrség eleget tett a segítségnyújtásra vonatkozó kötelezettségének, a testi épség sérelme a jogszerű kényszerítő eszköz alkalmazás során történt.

A Testület ugyanakkor megjegyzi, hogy helytelen a rendőrség azon érvelése, hogy azért nem tudtak lazítani a bilincsen, mert az nem a kórházba beszállítás során kísérő rendőr használatában volt, neki ahhoz kulcsa nem volt. Az érintett személy érdekében mindenkor annál a rendőrnél kell, hogy legyen a bilincs kulcsa, aki őt kíséri. Előfordulhat olyan szituáció, amikor a kényszerítő eszközt le kell venni az érintett személyről, ilyen esetben pedig az nem lehetséges.

5) Az I. r. panaszos a beadványban úgy nyilatkozott, hogy testi kényszert alkalmaztak vele szemben a rendőrök.

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

A rendőrségi dokumentumok szerint az intézkedő rendőrök testi kényszert nem alkalmaztak az I. r. panaszossal szemben, csak bilincset alkalmaztak, álló helyzetben.

A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok miatt ebben a kérdésben nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, így a panaszos testi épséghez való jogának sérelme etekintetben nem megállapítható.

6) A panaszbeadvány szerint az I. r. panaszos kérte, hogy feleségét, a II. r. panaszost értesítsék a vele szembeni rendőri intézkedésről, azonban annak nem tettek eleget.

Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése a fogvatartott személy esetében írja elő azt, hogy biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. [A fogvatartott fogalmát az Rtv. 97. §-ának (1) bekezdés h) pontja tartalmazza: akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (örizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett).] Ezért jelen ügyben az Rtv. fentebb idézett 17. §-ának megvalósulását kellett vizsgálnia a Testületnek, nevezetesen, hogy a rendőrség gondoskodott-e kell arról, hogy az intézkedés érintettjének kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

A biztonsági intézkedés végrehajtásáról szóló jelentés tartalmazza, hogy az I. r. panaszos a felesége kiértesítését kérte. A többi rendőrségi dokumentum szerint a II. r. panaszos kiértesítése megtörtént, aki úgy nyilatkozott, hogy a kórházba nem tud bemenni. A II. r. panaszos ugyanakkor az ingatlanban végzett szemlén a rendőrség értesítése alapján megjelent, azon részt vett.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a rendőrség állítását fogadta el, és megállapította, hogy a hozzátartozó kiértesítésének a rendőrség eleget tett, amely által nem sérült az I. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

7) A panaszbeadványban az I. r. panaszos úgy nyilatkozott, hogy a rendőrségi gépkocsiban kétszer rosszul lett, de a rendőrök nem törődtek vele. Amikor pedig a mentőautóban szállították, sem a mentős, sem pedig a kísérő rendőr nem adott neki vizet, pedig többször is kérte.

a) A mentősök esetleges mulasztásával kapcsolatban a Testület megjegyzi, hogy hatáskörébe kizárólag rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, azok közül is csak azok, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel.

A fentiek értelmében a Testület a jogszabályi felhatalmazás hiányában nem rendelkezik hatáskörrel annak vizsgálatára, hogy a mentőszolgálat dolgozói milyen szakmai utasítások és normák alapján járnak el, illetve azoknak hogyan tesznek eleget.

b) A panasz ezen része tekintetében az Rtv. 2. §-ában foglaltak megvalósulását vizsgálta a Testület, azaz: a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A rendőrségi dokumentumok szerint az I. r. panaszos nem jelzett rosszullétet a rendőrségi gépkocsiban tartózkodása ideje alatt, a rendőrök azt maguk sem észlelték, a szolgálati gépkocsiban vizet nem kért, jármű ajtaja több ízben nyitva is volt. Az összefoglaló jelentésben továbbá az szerepel, hogy a mentőautóban nem volt semmilyen folyadék. A mentőautóban az I. r. panaszos valóban kért vizet, de a mentőápoló azt közölte, hogy a mentőben nincs iható víz, de két perccel később a kórházban ihat. a kórházban felkínált vizet viszont az I. r. panaszos nem akarta meginni.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy a rendőrség eleget tett segítségnyújtási kötelezettségének, mivel a mentőszolgálatot a helyszínre hívták az I. r. panaszoshoz, illetve onnan egészségügyi intézménybe szállították. A Testület megítélése szerint az I. r. panaszos testi épséghez és emberi méltósághoz való joga nem szenvedett sérelmet a rendőri intézkedés során. Az ivóvíz mentőautóban való mentőszolgálat általi biztosításának megítélése pedig hatáskörén kívül esik.

8) a) A panaszbeadványban az I. r. panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök becsmérelték őt, gúnyosan beszéltek vele, megjegyzéseket tettek, hogy el kellene költöznie a településről. Állítása szerint a település polgármesterének háza előtt „mutogatták” őt.

A Testület felvilágosítást kért a rendőrségtől a panasz ezen része tekintetében is. A (videofelvétellel is alátámasztott) rendőrségi dokumentumok szerint éppen az I. r. panaszos volt az, aki agresszíven lépett fel, kiabált, feljelentéssel fenyegette és becsmérelte a rendőröket, illetve munkájukat. A rendőrök fellépése nyugodt, de határozott volt. nem becsmérelték az I. r. panaszost, gúnyos megjegyzést nem tettek rá. A kényszerítő eszköz alkalmazását követően a legrövidebb időn belül beültették a szolgálati gépkocsiba, pontosan azért, hogy a megbélyegzéstől megóvják. A szolgálati gépkocsi a polgármester ingatlanától kb. 20 métere állt (mivel szomszédos ingatlanokról van szó), de nem „mutogatták” látványosan az I. r. panaszost. A korai időpont miatt nem is észlelhették sokan a rendőri intézkedést.

A Testület a panasz ezen része tekintetében is hivatkozik az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes

rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület az I. r. panaszossal szemben intézkedő rendőrök hangneme tekintetében – az egymásnak ellentmondó bizonyítékok miatt – nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért az I. r. panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján ugyanakkor a rendőrség álláspontját tartotta meggyőzőbbnek abban a tekintetben, hogy az I. r. panaszost nem „mutogatták” a helyszínen, ezért ebben a tekintetben jogsérelem nem történt.

b) Az I. r. panaszos előadta, hogy a szolgálati gépkocsikkal a főúton keresztben álltak a rendőrök, akadályozva ezzel a forgalmat.

A rendőrségi jelentések szerint a szolgálati gépkocsikkal az 54-es főúton, az út szélén, egymás mögött álltak le a rendőrök. A videofelvételen is ez látható.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni.

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975 (II. 5.) KPM-BM együttes r. (a továbbiakban: KRESZ) 3. §-ának (1) bekezdés a) és c) pontja szerint, aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles a közúti forgalomra, valamint a közútnak és környezetének a védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megtartani, illetve úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon, és ne zavarjon. A KRESZ rendelkezései – eltérő rendelkezések hiányában – a rendőrségi gépjárművek vezetőire is irányadók.

A Testület a bizonyítékok alapján egyértelműen megállapította, hogy a rendőrök a KRESZ rendelkezéseinek betartásával álltak meg az út szélén, ezért az I. r. panaszos illetően módon való gépkocsiban tartásával nem veszélyeztették testi épségét.

9) A panaszbeadvány szerint az I. r. panaszossal szemben a rendőri intézkedést a r. törzsszázlós körzeti megbízott és az őrsparancsnok tervelte ki, bizonyos politikai okokból, illetve származása miatt.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdésének fentebb idézett első mondata szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése pedig kimondja, hogy a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélküliség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

Az Alaptörvény XV. cikke szerint a törvény előtt mindenki egyenlő. Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A Testület ezzel összefüggésben utal az Alkotmánybíróság 44/2004. (XI. 23.) AB határozatában írtakra: „(...) hogy az alkotmányi tilalom elsősorban az alkotmányos alapjogok tekintetében tett megkülönböztetésekre terjed ki, abban az esetben, ha a megkülönböztetés nem emberi jog vagy alapvető jog tekintetében történt, az eltérő szabályozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha az az emberi méltósághoz való jogot sérti. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata során ez utóbbi körben akkor ítélte alkotmányellenesnek a jogalanyok közötti megkülönböztetést, ha a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tett különbséget az azonos szabályozási kör alá vont jogalanyok között.” [44/2004. (XI. 23.) AB határozat, ABH 2004, 656.] Az Alkotmánybíróság a diszkrimináció tilalmát ugyan elsősorban a jogalkotó aktusai kapcsán vizsgálta, de az ennek kapcsán felállított követelmények a legtöbb tekintetben – így a vizsgált ügy esetében is – a jogalkalmazókra is vonatkoztathatók. Az a jogalkalmazó hatóságtól is megkövetelhető, hogy bizonyos személyeket (alapvető jogokkal vagy más jogosultságokkal kapcsolatosan) ne kezeljen hátrányos módon úgy, hogy ennek nincs tárgy szerű, kellő súlyú, jogos, igazolható, objektív indoka; illetve a különbségtétel – és ennek módszere – ne legyen aránytalan az elérni kívánt célhoz mérten.

A jogszerű rendőri fellépéshez tehát az szükséges, hogy a rendőrség jogellenes megkülönböztetés nélkül éljen a rendelkezésére álló jogszabályi felhatalmazásokkal.

Az igazoltatás, a ruházatátvizsgálás, a biztonsági intézkedés és a kényszerítő eszköz alkalmazása a fentebb írtak szerint jogszerű volt. Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése szerinti részrehajlás gyanúját felvető mozzanatot a Testület nem talált. A r. törzsszázlós körzeti megbízott kiegészítő jelentésében úgy nyilatkozott, hogy az I. r. panaszost korábban már ismerte: korábbi büntető ügyekben szerepelt hol sértettként, hol pedig gyanúsítottként. Az Testület – főként egy kis településen – elfogadhatónak tartja, hogy ugyanaz a rendőr intézkedjen a panaszos ügyében, aki korábban akár szabálysértési, akár büntető ügyekben ügyféli minőségben (avagy sértetti, gyanúsított pozícióban) szerepelt. A konkrét ügyben továbbá semmilyen politikai, illetve nemzetiségi jellemzőt nem látott. Az I. r. panaszos által

bűncselekményre utaló bejelentés, illetve azt követően az általa tanúsított magatartás a Testület álláspontja szerint elfogadható, objektív, tárgyyszerű és nem pedig önkényes indokok. **A Testület a rendelkezésre álló adatok alapján nem tudott olyan védett tulajdonságot feltárni, amely alapján vélelmezhető lenne, hogy a rendőrök részrehajlóan intézkedtek. Megállapítása szerint a vizsgált esetben az I. r. panaszossal szembeni eljárás nem ütközik a diszkrimináció alkotmányos tilalmába, egyúttal nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát sem.**

10) A panaszbeadványban az I. r. panaszos sérelmezte azt is, hogy a kaszáját feldarabolták, és úgy dobták be az ingatlana területére utóbb. Az I. r. panaszos ennek alátámasztására egyéb bizonyítékot nem bocsátott a Testület rendelkezésére.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során – egyéb jogok mellett – a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A rendőrségi dokumentumok szerint az I. r. panaszos kaszáját a balesethelyszínélő r. főtörzsőrmester a K.-i Rendőrsre szállította be, amit átadott az őrsparancsnoknak. Két nappal később, mivel telefonon nem érték el az I. r. panaszost, két rendőr visszavitte az ingatlanhoz, és ott eredetben helyezték el.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok közül a rendőrség állítását találta meggyőzőbbnek, ezért megállapította, hogy a rendőri intézkedés során nem sérült az I. r. panaszos tulajdonhoz való joga.

IV.

Az I. r. panaszos sérelmezte beadványában, hogy a vele szemben foganatosított rendőri intézkedés során kettős állampolgárságú feleségét, a II. r. panaszost becsmérelték a rendőrök, illetve megbilincselését követően a szembe szomszédokkal együtt szidalmazták feleségét.

Az Rtv. 92. §-ának (3) bekezdése értelmében a panasz meghatalmazott útján is előterjeszhető. A II. r. panaszos joghatályos meghatalmazást adott férjének, az I. r. panaszosnak, amit ő továbbított a Testület felé.

Az Rtv. 92. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint mindenki csak olyan rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása miatt fordulhat a Testülethez panasszal, amely jogát vagy jogos érdekét érintette.

A Testület a panasz ezen része tekintetében is utal az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára (a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait), illetve az azzal összefüggésben az Állásfoglalás III. rész 8) a) pontjában írtakra.

A rendőrségi dokumentumok szerint az intézkedő rendőrök nem szidalmazták a II. r. panaszost, illetve nem tettek rá sértő megjegyzést nem tettek. Amikor pedig megjelent a helyszíni szemle során, kérdéseire a szemlebizottság tagjai a kellő információkat megadták.

A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok tekintetében nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért a rendőri hangnem tekintetében a II. r. panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy az I. r. panaszos igazoltatása, a biztonsági intézkedés foganatosítása és ruházatának átvizsgálása jogszerűen történt. A bilincs alkalmazás jogszerű, indokolt és arányosnak tekinthető. Az I. r. panaszos testi épségét nem veszélyeztette a szolgálati gépkocsiban való őrzésnek módja. A rendőrség eleget tett az I. r. panaszos által bűncselekmény elkövetésére utaló bejelentését követő intézkedési kötelezettségének (feljelentés felvétele, helyszín biztosítása, szemle lefolytatása), a sérülés miatt keletkezett segítségnyújtási, illetve a hozzátartozó értesítésére vonatkozó törvényi kötelezettségének is. A Testület az I. r. panaszossal szembeni rendőr intézkedéseket nem találta részrehajlónak, illetve tulajdonjoga nem sérült. Az intézkedő rendőrök bánásmódját a Testület megfelelőnek ítélte meg, ami miatt jogsérelem nem történt. A hangnem tekintetében ugyanakkor – a bizonyítékok feloldhatatlan ellentéte miatt – jogsérelmet sem az I. r., sem a II. r. panaszos tekintetében nem állapíthatott meg.

A panaszosoknak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel a Testület – az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – az eljárás megszüntetéséről döntött.

Budapest, 2015. június 25.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag